

RESTAURATIE VAN DE SCHAAPSKOOI OP REMMERDEN

Op het industrieterrein Remmerden, aan de Addenshoeve, wordt sinds eind 1989 de laatste originele schaapskooi van Rhenen gerestaureerd. De oude schuur verkeerde in slechte staat en stond op de nominatie om net als vele andere Rhenense monumenten gesloopt te worden. Dankzij een particulier initiatief zal het dierenverblijf behouden blijven.

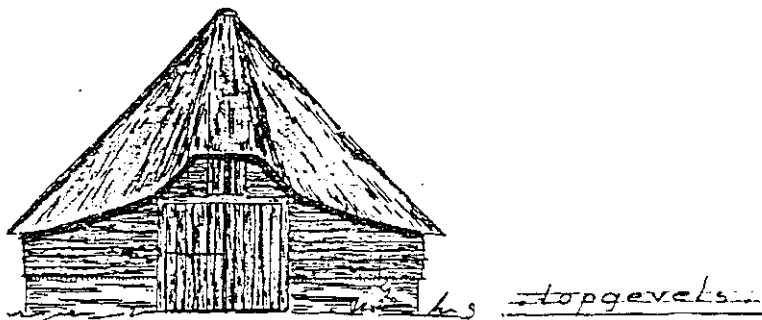
HISTORIE

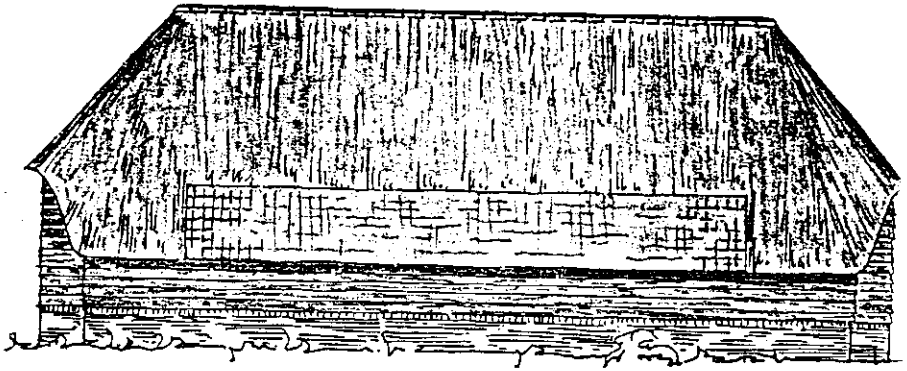
De schaapskooi van Remmerden was oorspronkelijk een bijgebouw dat behoorde bij een groep van vijf boerderijen. Drie van deze boerderijen bestaan nog altijd; het zijn het pand Utrechtsestraatweg 149 (restaurant "'t Kalkoentje" en de panden Addenshoeve 2 en 4, vroeger bekend onder de namen Groot en Klein Remmertten. De namen van deze boerderijen zijn onder meer terug te vinden in een pachtacte van 1 juli 1697, gesloten tussen Willem Ewitten en de Heeren van de Kercke van Rhenen.

Dat er nog meer bijgebouwen hebben gestaan, blijkt uit eenzelfde overeenkomst van 21 september 1824, gesloten tussen de weduwe Rijkje Haalboom, Evert van Laar en de Hervormde kerk, waarin de onroerende goederen van Groot en Klein Remmertten worden beschreven. Beide boerderijen bestonden uit: "Een huis, achterhuis en wagenschuur, twee hooibergen en een schapenschot, met de bouw, hei- en drieslanden etc."

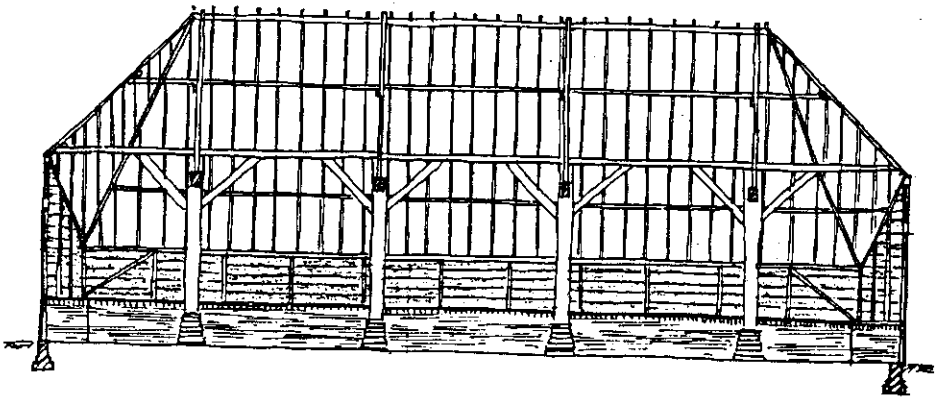
In 1979 waren van deze opstallen nog slechts de boerderijen, een wagenschuur en twee schaapskooien overgebleven. De boerderijen werden in de loop der tijd verbouwd en na jaren van leegstand weer bewoond. In 1985 werd het terrein ontsloten voor industrie en de wagenloods gesloopt. Ook de tweede schaapskooi, inmiddels omgebouwd tot varkensstal, verdween. Deze schuur is echter niet verloren gegaan. De eigenaar, Prof. Dr. F. Grapperhaus, heeft de schuur zorgvuldig afgebroken en opgeslagen om deze in de toekomst weer ergens anders op te bouwen.

De overgebleven schaapskooi raakte steeds verder in verval en met de bouwplannen op het ontsloten terrein leek het einde in zicht. Totdat in 1985 stemmen opgingen om de schuur te behouden. De gemeente Rhenen verkocht de schaapskooi voor een symbolisch bedrag met daarbij de plicht voor de nieuwe eigenaar om binnen vijf jaar met de restauratie te beginnen.

zijgevels.

doorsnede C.D.

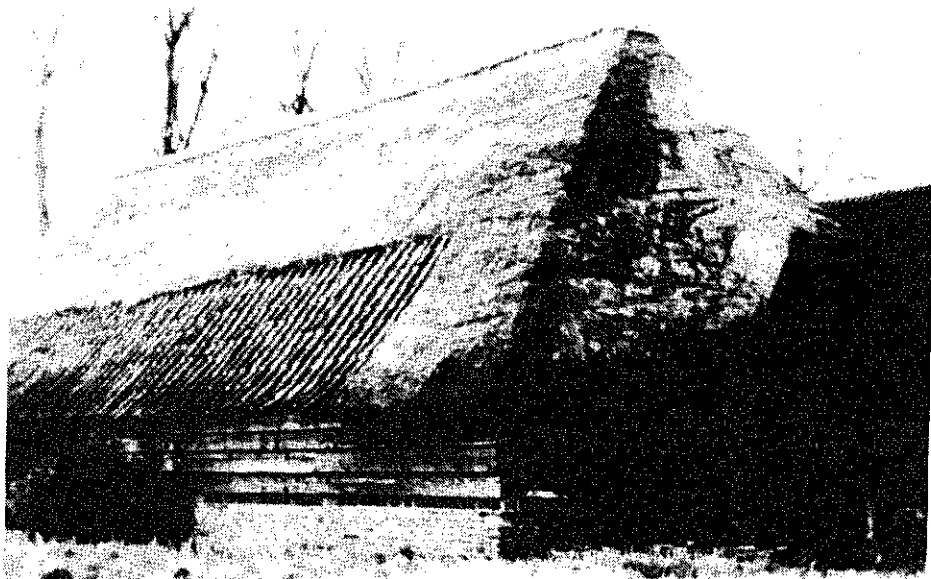
Bij de aanvang van de restauratie werd al snel duidelijk dat de dakconstructie volledig verolmd was. Het dak had een storm als op 25 januari niet meer doorstaan. Ook de Oudhollandse dakpannen bleken grotendeels te poreus om weer te gebruiken. Zelfs de lage stenen muur moest bijna geheel worden herbouwd, toen bleek dat de fundering in de loop der eeuwen geheel verdwenen was.

Slechts de eikenhouten gebinten waren nog bruikbaar, hoewel ook hier een deel van de oplegbalk vervangen moest worden. Vakwerk van de timmerman moest er aan te pas komen om de dakconstructie weer in goede conditie te krijgen. Men krijgt veel respect voor dit handwerk als men beseft dat dergelijke eenvoudige schuren in vroeger tijden niet met schietlood en lineaal gebouwd werden. Ook de deuren moeten "in het werk" gemaakt worden. De oude deuren waren gemaakt van de verhuiskisten van de boer Piet Addens, die aan het begin van deze eeuw vanuit Canada naar Rhenen emigreerde en aan wie de huidige straat op het industrie-terrein Remmerden haar naam dankt.

Voor de dakbedekking is gekozen voor Nederlands riet, dat de voorkeur heeft boven Oostenrijks riet, dat grover en zwakker is. Dit leidde wel tot vertraging in de afbouw, doordat de rietoogst uitgesteld was door het uitblijven van vorst.

Inmiddels is afgelopen voorjaar de laatste hand gelegd aan het dierenverblijf en kan een klein stukje van Rhenens agrarisch verleden worden behouden.

J. Roosenbeek

De schaapskooi te Remmerden, voor en na de restauratie; op de achtergrond het rustieke restaurant "'t Kalkoentje".

